

[Ministeren for forureningsbekæmpelse.]

debatten, idet jeg nævnte hele det økologisk velbegrundede princip: genanvendelsesprincippet. Så stillede jeg hr. Lembourn det direkte spørgsmål, om han mener, at genanvendelsesprincippet, som er et godt princip i forureningsbekæmpelsen, på det lange sigt virkelig vil kunne trives inden for det af hr. Lembourn foretrukne økonomiske system. Det er da en meget god og speciel indgang særlig under behandlingen af miljøbeskyttelseslovsforslaget, således som det ligger her.

Det næste spørgsmål om prioriteringen: når jeg ikke svarede i første omgang, var det, fordi jeg mente, hr. Lembourn gjorde prioriteringsspørgsmålet alt, alt for specielt, nemlig til alene at omfatte en diskussion af de administrative udgifter ved denne lovgivning. Men det er jo ikke noget egentligt prioriteringsproblem. Der, hvor det kommer til at koste, er på det tidspunkt, da normerne slår igennem. Så opererer vi jo med tal for vandrensningen alene, som vel ligger et sted mellem 3 og 5 milliarder kr. Tallene for luftrensning kender vi vel ikke, men de er også af en ganske betydelig størrelsesorden. Der er vel heller ikke nogen tvivl om, at prioriteringsproblemerne bliver så meget mere smertefulde, jo større beløb det drejer sig om, og det er særlig disse beløb, jeg tænker på, når jeg bruger ordene en smertefuld proces.

I denne prioriteringsdebat er det heller ikke sikkert, vi bliver ganske enige, for jeg mener, at både det private og det offentlige forbrug, både den private og den offentlige investering, bør indgå. Man kan ikke sige, at der er sektorer, der i en sådan prioriteringsdebat er hellige. Hvis vi kan nå så langt, at vi kan sige, at der ikke er særlige sektorer, der er hellige, så tror jeg, vi kan få en ganske udmærket prioriteringsdebat. Men hvis vi forlods vil sige, at prioriteringen alene skal foregå inden for visse sektorer, andre er forlods fredhellige, så kan det måske blive vanskeligt at nå til enighed herom.

Til hr. Arne Christiansen vil jeg sige, at den lidt forsigtige formulering omkring hele støtteproblematikken skyldes, at vi har forbedret støttemulighederne, vi har forbedret afskrivningsmulighederne specielt ved rensningsformål, og at vi vil se, om ikke det er tilstrækkeligt.

(Kort bemærkning).

Lembourn: Jeg kan ikke se, at der skulle være nogen vanskelighed ved at indbygge varierende afgifter, afskrivningsregler og støtteforanstaltninger i forureningsproblematikken, sådan at det betaler sig at genanvende. Det kan da gøres ved hjælp af den liberale mekanik.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til miljøudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om vandforsyning og lov om offentlige veje.

(Lovforslaget (nr. 156) findes i tillæg A. sp. 4027, fremsættelsen i tidenden sp. 2849).

Formanden: Sammen med denne sag foretages den følgende sag på dagsordenen, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ændring af vandløbsloven.

(Lovforslaget (nr. 157) findes i tillæg A. sp. 3759, fremsættelsen i tidenden sp. 2849).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Alsing Andersen: Den store samlende miljøpolitik, som der lægges op til med det lovforslag, vi lige har behandlet, medfører jo også en række ændringer af bestående love og medfører også i visse tilfælde helt nye lovgivninger. Vandforsyningsloven og vandløbsloven er to meget vigtige love i denne forbindelse, og selv om det væsentligste sigte med disse love vel oprindeligt har været at få klarlagt det mere ejendomsretlige forhold, der hæfter sig ved disse ting, har der også været miljøsigte i disse to love.

[Aising Andersen.]

Hensigten med disse to forslag om ændringer af vandforsyningsloven og vandløbsloven er at udskille de egentlige vandplejebestemmelser og overføre dem til den centrale miljølov. Det gælder beskyttelsen af grundvandet, som jo er ret betydningsfuldt for os alle sammen — man kan bare tænke på, at ca. 70 pct. af det menneskelige legemes indhold er vand — og det gælder beskyttelsen af overfladevandet i søer og vandløb, og når man her tænker på, at et tilsvarende tal, ca. 70 pct., af jordens overflade er vand, kan man se, at det spiller en vis rolle, ikke mindst når kun få procent af dette er det ferske vand, som vi har brug for.

Det ses måske tydeligst i ændringerne til vandløbsloven, idet vandløbsloven i den nye form kun tager sigte på selve administrationen af vandløbene, på reguleringen af interessekonflikter, de såkaldte kulturtekniske forhold, samt endelig de offentlige- og privatretlige forhold i forbindelse hermed.

Vi skal ved en første behandling tage principiel stilling eller diskutere de principielle forhold ved lovforslagene og gemme detaljerne til udvalgsarbejdet, og detaljer er der mange af her, men jeg vil gerne starte med at sige, at socialdemokratiet er enig i de principper, der ligger til grund for de to lovforslag, og enkelthederne kommer vi nok også overens om.

Det første princip, at samle alle miljøbestemmende lovregler under én central miljølovgivning og under ét ansvarligt ministerium, er vi enige i, og som generelt princip har jeg også indtryk af at det bliver accepteret fra alle sider.

Det andet princip, at en række love, der gennem deres planlæggende sigte har direkte indflydelse på de miljøskabende faktorer og derfor også bør være underlagt det centrale miljøministerium, er vi også enige i, og der er i disse to forslag tale om, at især indenrigsministeriet og landbrugsministeriet skal afgive visse af deres kompetenceområder til miljøministeren, som jeg efter bemærkningerne tidligere i dag tillader mig at kalde ham i denne forbindelse, eller ministeren for forureningsbekæmpelse, som han jo hedder lidt endnu.

Det tredje princip for miljølovgivningen, der slår igennem i vandforsyningsloven og vandløbsloven, er, at de tidligere mere ad-

ministrative nævn, kommissioner, retter osv. må afgive deres direkte udøvende funktioner, og disse funktioner skal i fremtiden være underlagt de folkevalgte, politisk ansvarlige organer. Det er noget fundamentalt for den effektive gennemførelse af en moderne miljøpolitik, at der gennem det lokale, kommunalpolitiske ansvar åbnes mere op for direkte politisk medindflydelse og medansvar, men den moderne miljøpleje kommer i sit generelle samfundssigte i konflikt med så mange private og offentlige interesser, at miljøpleje er et rent politisk spørgsmål. Jeg vil gerne understrege dette synspunkt som et virkelig afgørende argument for denne omlægning af kompetencefordelingen. Det er dette, der også for mig har været det afgørende, og jeg kan ikke deltage i den ofte fremførte, generelle negative kritik af det arbejde, som disse kommissioner, nævn og retter hidtil har udført.

Ud fra politiske principper kan jeg som sagt godkende, at sundhedskommissioner og landvæsensretter i disse love afløses af kommunalbestyrelserne, men der kan opstå situationer, hvor det måske ville have været godt stadig væk at have en form for et uvildigt organ til at blande sig i problemerne. En tilsyneladende redaktionel uskyldig ændring af vandforsyningslovens § 50 viser måske, hvordan der kan opstå problemer. Efter gældende lov kan en sundhedskommission i den kommune, hvor et vandforsyningsanlæg ligger, eller hvor vandforbruget foregår, stoppe et anlæg, hvis det er sundhedsfarligt, eller hvis det er ved at blive sundhedsfarligt. Nu skal denne myndighed overføres til en kommunalbestyrelse, og det kan også være i orden i det omfang, det er kommunalbestyrelsen, der ejer vedkommende anlæg. Men hvis det er en fremmed kommune, der ejer anlægget og har ansvaret for det og for dets drift, er det måske mere rimeligt, om det var en anden myndighed end nabokommunen, der havde afgørelsen i disse sager, hvor der kan udstedes påbud og forbud.

Men det er klart, at der med den nye kompetencefordeling indbygges et, må jeg sige nyt konfliktstof i administrationen. Kommunerne får et primært direkte ansvar, mens deres dispositioner skal underordnes den overordnede planlægning på amtsbasis, og amtens ansvar skal underordnes den

[Alsing Andersen.]

overordnede region- og landsplanlægning. Det er givet, at der er konfliktstof i dette, men det er et konfliktstof, som man i stat, amter og kommuner må finde en ordning på, og hvis vi under udvalgsarbejdet kan finde frem til noget, der sætter dette på skinner, så det kan køre effektivt, ville meget måske være nået.

På den anden side må vi erkende, at det er at foretrække fremfor det konfliktstof, der ligger i de gældende love i form af, at der mangler ensartede regler, normer og administration af disse problemer landet over. Det er i denne forbindelse betryggende at vide, synes jeg, at disse to forslag som så mange andre har været til forbehandling og forhåndshøring hos de kommunale organisationer, og at der herigennem er opnået almindelig enighed om udformningen også af disse to lovforslag.

Jeg vil gerne i denne forbindelse understrege et par ting, der er resultat af disse forhåndsdrøftelser. En af konsekvenserne af den landsomfattende ensartede administration, der lægges op til her, er, at Københavns kommune nu underlægges vandløbslovens og miljølovens generelle regler for disse forhold. Det har man forhandlet sig til rette om, og det synes jeg er en god ting. Men i forbindelse med vandforsyningsloven er der måske endnu et par uafklarede spørgsmål, ikke mindst i forhold til vandforsyningen i større bysamfund. Både i ministerens fremsættelsestale og i bemærkningerne til forslaget nævnes det, at disse problemer stadig er under forhandling med andre myndigheder, og at ministeren vil orientere folketinget om forhandlingernes resultat, eventuelt i form af et ændringsforslag.

Det er spørgsmålet om ekspropriationer, hvor beføjelserne nu ifølge forslaget skal overføres til kommunerne. Det kan skabe visse praktiske vanskeligheder i de tilfælde, hvor kommuner skal skaffe vand til større bysamfund og skal have deres vandforsyningsanlæg placeret i mange forskellige kommuner uden for den egentlige centerkommune. Det drejer sig ikke mindst om København, der jo henter vand 65-70 km uden for bycentrum, men det gælder i meget høj grad også for andre større bysamfund. Men som sagt håber vi, at disse forhandlin-

ger kan føre frem til, at vi under udvalgsarbejdet kan få en fornuftig ordning på dette.

Så vidt jeg kan se, kan der også være et par uklarheder i formuleringen af de gældende paragraffer ca. 19-34, set i lyset af § 4, der omtaler ministerens amtsbeføjelser i forholdet til hovedstadsområdet. I forslaget § 4 gives der generelt ministeren amtsbeføjelser, men i en række af de følgende paragraffer — jeg nævnte 19-34 — er det ikke helt klart afgjort, om ministerens beføjelse også dækker på disse felter her.

Mens jeg taler om kompetencefordelingen i hovedstadsområdet, vil jeg også gerne her til slut sige, ligesom ministeren har sagt det i sin fremsættelsestale, at et af problemerne er usikkerheden om den nye hovedstadsordning. Hvilke primærkommunale, hvilke sekundærkommunale, hvilke eventuelt tertiærkommunale instanser skal kompetencen delegeres ud til, når vi får hovedstadsordningen op at stå? Med 3 amter og 2 kommuner i øjeblikket vil det give visse vanskeligheder, men den nye ordning må vi i hvert fald tage med i betragtning her.

De to forslag, som vi behandler her, og deres konsekvenser i de kommende års praktiske arbejde må i hvert fald indgå i de overvejelser, vi også gør os i hovedstadsreformerarbejdet, og lægge pres på arbejdet dér.

Jeg vil dog gerne tilføje, at denne problematik ikke på nogen måde skal sinke en hurtig behandling og vedtagelse af de to foreliggende lovforslag, som socialdemokratiet anbefaler og lover et hurtigt og effektivt udvalgsarbejde om.

Lowzow: Jeg skal ikke prøve at overdramatisere disse to lovforslag. Det er nogle højst tekniske og administrative forslag, som vi fra mit partis side ikke kan have noget specielt imod.

Jeg havde tænkt at komme med en enkelt bemærkning om det gentagne gange også i denne lov formulerede: „ministeren kan“ lave regler om dette osv. Jeg tror, ministeren misforstod lidt, at vi i andre love fuldstændig i lighed med denne har accepteret dette, fordi det realistisk ikke kan undgås. Men vi lægger stadig meget vægt på, at man bruger denne formulering så lidt som overhovedet muligt.

Jeg har lidt en følelse af, at man i dette nye ministerium er så overfremtidsvendt, er

[Lewzow.]

så meget forud for sin tid, at det er meget svært i hvert fald for dem, der skal lave lovene, fuldt ud at overse, hvad de kan medføre, hvad de skal ende i, således at man hellere formulerer dem: „ministeren kan senere give regler for . . .“ Det er en lidt kedelig form i lovgivningen.

Disse to lovforslag er en naturlig følge af det, der lige er behandlet, og jeg kan kun sige, at det er logisk, at der skal bringes overensstemmelse imellem administrationen af disse love.

Vi kan også stille os positivt over for, at man arbejder med en større form for, man må vel kalde det nærdemokrati, at man bringer beslutningsprocessen ned på et lavere plan og trækker kommunerne mere med ind i beslutningen. For mange af disse sager, bl. a. netop ekspropriationssagerne, er jo naturlige at få ned på det kendskabsplan, hvor folk arbejder til daglig, og hvor de kan se, hvilke problemer der er, og forebygge, hvad der kan opstå.

Derimod har jeg, så vidt jeg har kunnet læse lovforslagene, ligesom den socialdemokratiske ordfører var noget inde på det, set muligheden for en vis form for dobbeltadministration, hvis det falder lidt uheldigt ud, og jeg tror, at hvor vi har alle 3 elementer: kommuner, amter og ministeren involveret, vil det måske være klogt at se på, om det også er nødvendigt, at man har alle 3 instanser som mulighed ved en anke- eller tvistsag, eller om man kunne springe en enkelt af dem over.

Der er også i hele sagen omkring Københavnsområdet principielle forhold, som vi gerne vil diskutere. Det er ingenhunde sådan, at vi ikke mener, at hele dette område skal ind under den generelle lovgivning, men der kan blive så specielle forhold her, at der eventuelt skulle gøres nogle notater om det.

Om loven som sådan om forsyningen af drikkevand til befolkningen må vi sige, at det er vel nok på tide, at vi får denne lov og får den til at virke. Man har indtil nu taget det som en selvfølge, at der var drikkevand og godt drikkevand nok til alle, men hvis man prøver drikkevandet her i Københavnsområdet, skal man i dag gøre sig klart, at man er heldig, hvis det kun lugter af klor,

sådan som det gør i denne sal; der kommer mange andre mærkelige dufte fra det.

Vi kan gå ind for, at man får en virkelig ressourceundersøgelse af drikkevandet og derefter en planlægning for, hvordan befolkningen skal forsynes.

Vandløbslovsforslaget i sin nuværende form ser nok lidt mærkeligt ud, når man har kendt det før, det er falmet lidt, må man sige, efter at alle forureningsreglerne er trukket ud af det, men også det er kun en naturlig følge, og da det er helt i samme skema som det første lovforslag, skal jeg gemme alle detailspørgsmål til udvalgsarbejdet og eventuelt komme tilbage til dem ved anden behandling.

Jeg kan ikke her sige, som socialistisk folkepartis ordfører i en tidligere sag sagde, at man skal ikke hænge sig i en halv snes milliarder kr. Det kan jeg jo ikke gøre ved, hvis man ikke vil det fra den side, men jeg kan dog sige, at også denne lov medfører udgifter, og man kunne måske have set efter i ressortfordelingen, om der ikke inden for det samme meget nære område havde kunnet ske rationalisering eller andet, så man kunne have hentet pengene på det samme budget. Men lad os se på det senere.

Lige så vigtigt er det dog også, at vi igen belaster kommunerne med et stort arbejde, idet vi lægger processen ned til dem. Spørgsmålet er hvor længe dette kan blive ved, før det giver temmelig kraftige skatteøkonomiske problemer mellem stat og kommune, men det er måske ikke noget, vi skal tage med i selve behandlingen af dette lovforslag.

Vi skal deltage i udvalgsarbejdet på et absolut positivt plan, selv om der er tekniske spørgsmål, som måske nok kæn tage lidt længere tid, end den socialdemokratiske ordfører gav det udseende af.

Niels Jørgen Nielsen: Det væsentligste i de foreslåede ændringer af vandløbsloven er fjernelsen af alle bestemmelser om spildevand. De er flyttet over i det lige debatterede miljølovforslag, og det kan der nok være en vis logik i, eftersom vandområdet spiller en fremtrædende rolle i hele forureningsproblematikken.

Men når ministeren for forureningsbekæmpelse har fået det beskidte spildevand, så synes jeg i grunden, han har fået fra

[Niels Jørgen Nielsen.]

vandløbsloven, hvad hans er. Lovgivningen om vore vandløb, søer og andre indvande drejer sig jo om mange andre ting som f. eks. vandløbenes almindelige benyttelse, deres regulering, klassifikation, vedligeholdelse og meget mere, som ikke har noget som helst at gøre med, om vandet er rent eller snavset. Og på den baggrund synes jeg nok der kan være grund til at sætte spørgsmålstegn ved visdommen i at lægge hele vandlovgivningen under ministeren for forureningsbekæmpelse.

Jeg har vanskeligt ved at se, at der rent administrativt er vundet noget ved denne omflytning, jeg mener endda tværtimod. Jeg vil gerne høre, hvilke begrundelser ministeren for forureningsbekæmpelse har for at bryde med den meget gamle tradition, at vandløbsloven ligger under landbrugsministeriet. Så vidt jeg er orienteret, er den tradition så gammel som vores vandløbslove i det hele taget, og de er dog op imod et par hundrede år, så det er altså noget af en historisk begivenhed med denne omflytning.

Om de forslag om ændringer, der bliver tilbage, når alle bestemmelser om spildevand er fjernet fra vandløbsloven, har jeg her ved første behandling kun et par bemærkninger til § 49, hvor der indføres, at et forslag om udnyttelse af vandet og af vandløb til fiskedamme skal godkendes efter miljøbeskyttelsesloven og efter naturfredningsloven, før det forelægges en vandløbsret. Jeg synes i grunden ikke, det er nødvendigt og hensigtsmæssigt med denne bestemmelse om disse tre instanser. Hvorfor skal det være nødvendigt med tre instanser? Det skulle vel være tilstrækkeligt, at godkendelsen skal indhentes hos vandløbsretten. Denne ret må kunne tage alle relevante synspunkter med i overvejelserne, før den træffer sin afgørelse. Det er selvfølgelig muligt, at det ikke får megen praktisk betydning, for der er vel ikke stor sandsynlighed for, at der bliver oprettet flere fiskedamme i Danmark, end vi har nu. Der er næppe vand til flere.

Der kan være enkelte ting, som vi fra venstre gerne vil have nærmere oplysning om under udvalgsarbejdet. Det går jeg ud fra der bliver lejlighed til.

Med forslaget til ændring af lov om vandforsyning fjernes hele afsnittet om beskyttelse mod forurening af grundvandet fra

loven. Det flyttes også over i miljøloven, og det skal jeg ikke sige noget til.

Derudover er der et betydeligt antal forslag om ændring af de gældende bestemmelser i vandforsyningsloven. Det drejer sig for det første om at ændre myndigheden ved at flytte kompetencen fra landvæsenskommissionerne og sundhedskommissionerne til de kommunale råd. Lovforslaget følger her de samme principper som miljøloven, levnedsmiddeloven og vandløbsloven. Jeg kan erklære mig enig med ministeren i, at den stærke vækst i byerne og de bymæssige bebyggelser har gjort det nødvendigt med en intensiv planlægning, hvor spørgsmålet om vandforsyning ofte vil rejse problemer, der ikke kan løses af uafhængige retslige instanser.

I de større vandindvindingsager er afgørelsen om tilladelse efter lovforslaget henlagt til amtsrådene, mens kommunalbestyrelsen stadig skal kunne give tilladelse, når der er tale om vandforbrug af så beskedent omfang, at det ikke er nødvendigt at tage hensyn til, hvordan der i øvrigt er disponeret over vandet i det pågældende område. Vi kan fra venstre tiltræde denne fordeling af kompetencen mellem kommunerne og amterne.

Ressourcerne af grundvand er fra naturens side afgrænset i områder, der strækker sig over flere kommuner. Dispositionerne i én kommune kan derfor få afgørende indflydelse for andre kommuner, og ved at afgørelsen af større vandindvindingsager flyttes til amtet, bliver der mulighed for at disponere under et helhedshensyn for kommunerne. Disse naturlige grundvandsområder strækker sig naturligvis ofte også til flere amter. Deraf lovforslagets bestemmelse om, at hvor der i et sådant tilfælde ikke kan blive enighed mellem amterne, er det ministeren, der har afgørelsen. Det kan vist ikke være anderledes.

Hovedstadsområdet vandforsyning er et kapitel for sig. Her har man allerede lagt beslag på større vandmængder, end der kan indvindes i den nærmeste omegn, så her slår en kommunal kompetence i vandindvindingsager ikke til. Det må erkendes, at der også med hensyn til myndighedsområdet er brug for en særlig instans. Den har hidtil været etableret i den særlige landvæsenskommission for hovedstadsrådets vand-

[Niels Jørgen Nielsen.]

forsyning. Det er nu ministerens mening, at det skal lægges over til ministeren for forureningsbekæmpelse, som skal have kompetencen med hensyn til alle anlæg, der tjener til hovedstadsområdet forsyning med vand, uanset om disse anlæg ligger i eller uden for Københavns og Frederiksberg kommuner.

Når kompetencen i alle landets amter flyttes fra kommunerne, er der logik i også at gøre det for de to hovedstadskommuner, som jo ikke er placeret i noget amt, og så er der vel kun centraladministrationen at flytte den til. Om det vil være formålstjenligt at følge logikken, bør der nok ses lidt nærmere på under udvalgsarbejdet.

Det samme gælder lovforslagets bestemmelse om, at ekspropriationer i forbindelse med vandforsyning henlægges til kommunerne. Der ville sådan set være mere logik i, at den myndighed, der har afgørelsen om vandindvindingsretten, også fik kompetence, når det gjaldt ekspropriationer i forbindelse hermed. Men på den anden side er der flere praktiske forhold, der taler for, at kommunerne, som har kompetence til ekspropriationer på andre områder, også får det på vandområdet.

Lovforslagets bestemmelse om en kortlægning af hele landets vandressourcer kan venstre tilslutte sig. Til trods for landets beskedne geografiske udstrækning er der betydelige forskelle i vandressourcerne i de forskellige egne. Alene forskellen på et par hundrede millimeter i den største og den laveste årlige nedbørsmængde spiller en ikke uvæsentlig rolle. Ulykkeligvis er det sådan, at vandressourcerne og nedbørsmængden er mindst i de dele af landet, hvor behovet på grund af befolkningskoncentrationen er størst. En kortlægning af ressourcerne vil være en forudsætning for en planlægning af en hensigtsmæssig vandindvinding og vandudnyttelse, og de betydelige variationer i ressourcerne kan godt gøre det nødvendigt med forskellige bestemmelser i landets forskellige egne. En kortlægning vil tillige kunne give et nødvendigt grundlag for at drage vandproblemernes stigende betydning ind i den aktuelle lokaliseringspolitik, hvad der vil være meget relevant. En sådan kortlægning kræver naturligvis penge. Jeg ser, at ministeren anfører i lovforslaget, at dets gennemførelse vil koste ca. 6 $\frac{3}{4}$ mill. kr., og

det er nok ikke skønnet for højt. Til gengæld bortfalder de hidtidige udgifter til landvæsenskommissioner ved ansøgning om vandindvinding. For den enkelte lodsejer, der har måttet betale, har det ofte været en betydelig udgift — man synes også undertiden en urimelig stor udgift, vel først og fremmest fordi administrationen har været mere omfattende end rimeligt.

Jeg skal slutte med at give mit partis tilslutning til det udvalgsarbejde, som jeg går ud fra alle er enige om at lovforslaget giver anledning til.

Edele Kruchow: Det radikale venstre tilslutter sig forslaget til vandforsyningslov, hvorefter beskyttelse af vandforsyningsinteresser og beskyttelse af overfladevand overføres til lovforslaget om miljøbeskyttelse.

Herudover er der imidlertid i det, der vil være tilbage af vandforsyningsloven, et par nyskabelser. En af dem vedrører kompetenceforholdene, og det er klart, at tankerne heri hænger sammen med den gennemførte kommunalreform. Her har vi i anden sammenhæng erklæret os åbne for nedlæggelsen af sundhedskommissionerne, og vi er derfor her forstående over for, at landvæsenskommissioner og landvæsensretter indskrænkes med hensyn til kompetence. På samme måde er vi indforstået med, at vandforsyningsrådet foreslås nedlagt. Men som hr. Alsing Andersen påpegede, er der faktisk konfliktstof gemt i den nye kompetencefordeling, hvorefter amter og kommuner i visse forhold, når der skal træffes afgørelser, måske kan blive for egenmægtige. Den mulighed, der henvises til i lovforslaget, at så er det ministeren, der skal afgøre, hvorledes sagens udgang bliver, er vi ikke helt tilfredse med. Det vil vi gerne have nøjere undersøgt, og vi kunne også tænke os at få lidt mere at vide om, hvordan man ordner lignende forhold i Sverige.

Jeg skal ikke gentage, hvad de øvrige ordførere har sagt om problemet vedrørende kompetencen, men derimod vende mig til et andet nyt forhold, som jeg synes bør have vor tilslutning — og jeg håber, at det får tilslutning også fra mange andre sider — nemlig dette, at man tager fastere på en planlægning af udnyttelsen af de vandressourcer, vi har. Forholdet er det, at vores land er særlig begunstiget med hensyn til rent vand. Vi

[Edele Kruchow.]

har måske ødslet med det igennem en år-række, og det vil derfor være en god idé, at amtskommunerne nu kommer til at stå for udarbejdelse af vandforsyningsplaner, så at ministeren kan samle det materiale, der kommer, i en landsplan. Vi synes, det er væsentligt, at der bliver skelnet mellem ressourcer af drikkevand, vandingsvand og vand til industribrug. Men når det er sagt, må jeg tilføje, at det skal forstås på den måde, at vi er ikke ivrige efter, at man farer hurtigt frem og stiler mod hurtig oprettelse af større vandværker. Vi er interesseret i, at man farer med lempe, men er på den anden side ivrige efter i god tid at få viden om disse forhold i et samfund, der udvikler sig med tættere og tættere bebyggelse og større og større industri.

Jeg kan altså på det radikale venstres vegne tilsige en velvillig behandling af vandforsyningslovsforslaget.

Overgaard Nielsen: Der er slet ikke for mig grund til at gå i enkeltheder, da de fleste af problemerne har været behandlet af de øvrige ordførere.

Det forslag om vandløbsloven, som vi behandler her, må vel kaldes et af de mest renfærdige, vi længe har set, for alt spildet er fjernet og lagt over i miljøbeskyttelsesforslaget.

Jeg har fæstnet mig ved, at samtidig med, at man koncentrerer magten ved at give ministeren bemyndigelser, decentraliserer man ved at lægge en række bemyndigelser ud til kommunerne, altså væk fra de statslige instanser ude omkring i landet, som hidtil har taget sig af disse sager som medlemmer mellem ministerier, kommuner og enkeltpersoner. Det sammenholder jeg med en række udtalelser fra organisationer, som er blevet spurgt, og som peger på, at de savner et domstolslignende organ til prøvelse af de af kommunalbestyrelser og amtsråd truffne afgørelser. Da også kommunerne og amtsrådene i mange tilfælde vil være part i sagerne, tror jeg, man skal være for-

sigtig med at lade afgørelser afhænge af afstemninger i kommunalbestyrelserne.

Som jeg sagde vil jeg ikke gå i enkeltheder med lovforslaget, men jeg må lige fæstne mig ved en enkelt ting. Loven har jo hidtil virket — det er i hvert fald mit indtryk — uden alt for store problemer. Men der er dog ét sted, hvor jeg synes den har svigtet, og det er med hensyn til dambrugene. Der står i forslaget om ændring af § 49: „Ønsker nogen at benytte vandet fra et vandløb til fiskedamme, og andres interesser berøres heraf. . .“, og dertil vil jeg sige, at andres interesser berøres jo altid af det. Jeg savner faktisk faste bestemmelser for, hvad der er tilladt, og hvad der ikke er tilladt. Det forekommer mig, at der hidtil er taget lidt for lempeligt på dette. Man taler, så vidt jeg husker, om anlæg indtil 6 km oven for et bestående dambrug, men man taler ikke meget om, hvad der sker neden for dambrugene. Jeg tror, ministeren skal være opmærksom på, at vi må have faste regler, for dambrugene har afstedkommet megen utilfredshed for dem, der lå nedenfor.

Det bliver sikkert et puslearbejde, og vi må nok tage de tre lovforslag under ét, men så kan det også være, vi får brikkerne til at passe. Det radikale venstre er i hvert fald klar til at pusle med.

Vivike: Jeg vil gøre det kort ved at meddele, at socialistisk folkeparti er meget velvilligt indstillet over for de to lovforslag.

Ministeren for forureningsbekæmpelse (Kampmann): Jeg vil gerne takke for modtagelsen af de to lovforslag. Det er rigtigt, at de fortrinsvis er af teknisk art, og at det mere politisk kontroversielle indhold er flyttet over i miljøbeskyttelsesloven. Det er vel så en rimelig begrundelse for, at en række af de tekniske problemer, der er rejst, helt naturligt henvises til videre drøftelse i udvalget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagenes overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til miljøudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Valg af 21 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om lønmodtagernes medejendomsret.

Valgt blev:

Erik Andersen (Fr. borg amt),
Auken,
Lysholt Hansen,
Risgaard Knudsen,
K. J. Mortensen,
Inge Fischer Møller,
Orla Møller,
Preben Steen Nielsen,
Frandsen,
Morten Lange,
Arne Larsen,
Simonsen,
Ninn-Hansen,
Poul Schlüter,
Stetter,
Enggaard,
Nyboe Andersen,
Lennart Larson,
Niels Helveg Petersen,
Dahlgaard og
Nordqvist.

Formanden: Der er ikke mere på dagsordenen.

Finansudvalget har afgivet betænkning over forslag til finanslov for finansåret 1973-74. Eksemplarer vil blive omdelt.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Hovedstadsreformudvalget:

Udtræder: Henning Jensen

Indtræder: Horn.

Udtræder: Albertsen

Indtræder: Otto Mørch.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 15. februar, kl. 13 med følgende dagsorden:

1) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om statens overtagelse af tilsynet med betinget dømte m. v.

2) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om kommunal udligning.

3) *Første behandling af:*

Forslag til lov om generelle tilskud til amtskommuner og kommuner.

4) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om beskætning til kommunerne af faste ejendomme. (Bortfald af lempelse af amtskommunal grundskyld m. v.).

Mødet hævet kl. 17.30.

52. møde.

Torsdag den 15. februar kl. 13.

Første næstformand (Grete Hækkerup): I skrivelse af dags dato meddeler ministeren for offentlige arbejder, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om Bornholmstrafikken.

I skrivelse af gårs dato meddeler undervisningsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om amtscentraler og en landscentral for undervisningsmidler.

Det er meddelt mig, at retsudvalget har ønsket at afgive mundtlig indstilling ved 3. behandling af forslag til lov om statens overtagelse af tilsynet med betinget dømte m. v.